

รายงานการประชุม

การประชุมใหญ่สามัญประจำปี
ของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ สมัยที่ ๖๒
(The 62nd IAEA General Conference)

และการประชุม Regional Cooperative Agreement (RCA)
General Conference Meeting ครั้งที่ ๔๗

ตั้งแต่วันที่ ๑๔ - ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑
ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

โดย

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บทสรุปผู้บริหาร

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ หรือ International Atomic Energy Agency (IAEA) ในลำดับที่ ๕๘ ซึ่งเป็นกลุ่มแรกที่ร่วมก่อตั้ง IAEA โดยการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ประจำปี เป็นกลไกสูงสุดในการกำหนดนโยบายโครงการและงบประมาณของ IAEA โดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ว่าการ (Board of Governors) และประเทศสมาชิก ซึ่งในการประชุมจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จุดยืนด้านพลังงานปรมาณูของประเทศต่าง ๆ

การประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ IAEA (IAEA General Conference) จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เป็นการประชุมระดับนโยบายที่สำคัญของประเทศสมาชิกทุกประเทศ เพื่อพิจารณากำหนดนโยบายและให้การรับรองการดำเนินงานตามโครงการและข้อมติของ IAEA รวมถึงพิจารณางบประมาณในการดำเนินงานตลอดปี และการพิจารณาแต่งตั้งบุคลากรในตำแหน่งสำคัญ ๆ การพิจารณาผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ซึ่งนำเสนอโดยคณะกรรมการผู้ว่าการ ผู้อำนวยการใหญ่ (Director General) ประเทศสมาชิก (Member States) และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง การประชุมใหญ่ครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๖๒ ซึ่งฝ่ายเลขาธิการของ IAEA จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยขอให้ประเทศสมาชิกพิจารณาเข้าร่วมการประชุม ร่วมจัดนิทรรศการ และร่วมกิจกรรมคู่ขนานระหว่างการประชุม

ประเทศไทย โดยนายทรงศักดิ์ สายเชื้อ เอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และนางรัชดา เหมปฐวี รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นผู้นำคณะผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ ร่วมกับผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) กรมองค์การระหว่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา

รูปที่ ๑ คณะผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเข้าร่วมการประชุม The 62nd IAEA General Conference

สำหรับการประชุมในครั้งนี้ Ms. Marta Žiaková แห่งสาธารณรัฐสโลวัก ได้รับเลือกให้เป็นประธานสำหรับการประชุม และได้กล่าวถ้อยแถลงในที่ประชุม โดยกล่าวเน้นย้ำความร่วมมือกันของทุกฝ่ายตามคำมั่นของ IAEA “ปรมาณูเพื่อสันติและการพัฒนา” (Atoms for Peace and Development) ประธานยังได้กล่าวถึงความสำคัญการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนิวเคลียร์ในทางสันติ และได้ย้ำถึงความสำคัญของความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ความร่วมมือทางวิชาการของ IAEA ที่ตอบสนองต่อ United Nation Sustainable Development Goals (UN SDG’s) นอกจากนี้ยังได้ยกประเด็นการเงินที่ถือเป็นพื้นฐานในการดำเนินงานและพัฒนาความร่วมมือของ IAEA เพื่อให้ประเทศสมาชิกได้ตระหนักถึงความสำคัญอีกด้วย

เนื่องจาก Mr. Yukiya Amano ผู้อำนวยการใหญ่ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศไม่สามารถร่วมประชุมในครั้งนี้ได้ จึงส่งข้อความวิดีโอมายังผู้เข้าร่วมประชุมแทน ผู้อำนวยการใหญ่ฯ กล่าวว่า ปัจจุบัน IAEA ได้ดำเนินการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ร่วมกับประเทศสมาชิกรวม ๑๘๑ ประเทศ ในการช่วยกันดูแลให้วัสดุนิวเคลียร์ถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติเท่านั้น ตั้งแต่การประชุมใหญ่ครั้งที่ผ่านมา IAEA ได้ดำเนินการตรวจสอบและควบคุมดูแลการดำเนินโครงการนิวเคลียร์ของรัฐอิสลามอิหร่านภายใต้ Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA) มาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม โครงการนิวเคลียร์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีหรือเกาหลีเหนือยังคงเป็นประเด็นที่น่ากังวลอย่างยิ่ง กิจกรรมทางนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council resolutions: UNSCR) อย่างชัดเจน ซึ่ง IAEA มีความพร้อมตลอดเวลาในการเข้าดำเนินการตรวจสอบการดำเนินโครงการนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือหากสามารถตกลงประเด็นทางการเมืองร่วมกันได้สำเร็จ ผู้อำนวยการใหญ่ฯ เรียกร้องให้เกาหลีเหนือปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและ IAEA Board of Governors อย่างครบถ้วนและเคร่งครัด

โครงการความร่วมมือทางวิชาการของ IAEA สร้างประโยชน์ ยกกระดับคุณภาพทางสุขภาพและความมั่งคั่งให้กับผู้คนหลายล้านคน ด้วยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนิวเคลียร์ในทางการแพทย์ โภชนาการ การเกษตร อุตสาหกรรม และสาขาอื่น ๆ อีกมากมาย ผู้อำนวยการใหญ่ฯ ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายจากการเดินทางเยือนประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งโครงการความร่วมมือทางวิชาการนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โครงการฯ ได้สนับสนุนทุนให้นักวิทยาศาสตร์จากประเทศกำลังพัฒนาได้รับการฝึกอบรมระยะยาวจำนวนเกือบ ๕๐,๐๐๐ ทุน ซึ่งมากกว่าร้อยละ ๙๐ ของบุคลากรเหล่านี้ได้นำความรู้ไปใช้สร้างประโยชน์ให้กับหน่วยงานของตนได้อย่างตรงความต้องการ นอกจากนี้ IAEA ยังให้ความสำคัญอย่างมากกับการดำเนินการเพื่อจัดการปัญหาเกี่ยวกับโรคมะเร็งผ่านโครงการ Programme of Action for Cancer Therapy (PACT) และขอให้ประเทศสมาชิกบริจาคเงิน Technical Cooperation Fund สนับสนุนโครงการความร่วมมือเชิงวิชาการของ IAEA ให้ครบถ้วนและตรงเวลา เพื่อประโยชน์ต่อประเทศสมาชิกในภาพรวมด้วย

โครงการก่อสร้างอาคารห้องปฏิบัติการใหม่ที่เมืองไซเบอร์ชดอร์ฟใกล้จะเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อำนวยการใหญ่ฯ ขอขอบคุณประเทศสมาชิกที่ให้การสนับสนุนงบประมาณก่อสร้าง และหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนอีกในการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ห้องปฏิบัติการในอาคารใหม่นี้ ในการนี้ผู้อำนวยการใหญ่ฯ หวังว่าผู้นำระดับรัฐมนตรีของทุกประเทศจะเข้าร่วมการประชุม IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science and Technology ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย ตั้งแต่วันที่ ๒๘ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

จากการคาดการณ์ประจำปีล่าสุดของ IAEA พบว่าพลังงานนิวเคลียร์ยังคงมีบทบาทที่สำคัญในการผลิตพลังงานคาร์บอนต่ำ แต่จากแนวโน้มการใช้พลังงานนิวเคลียร์ที่ลดลงจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ทำให้ตระหนักได้ว่าการใช้พลังงานนิวเคลียร์ให้เต็มประสิทธิภาพมีความจำเป็นต่อความมั่นคงทางพลังงานในอนาคตที่สามารถตอบสนองโจทย์ทั้งการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผู้อำนวยการใหญ่ฯ ได้รับความก้าวหน้าในกระบวนการจัดซื้อ Low Enriched Uranium (LEU) ของ IAEA LEU Bank ในสาธารณรัฐคาซัคสถาน ที่คาดว่าจะสำเร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และจะสามารถนำ LEU ไปเก็บใน LEU Bank Storage Facility ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

นอกจากนี้ ผู้อำนวยการใหญ่ฯ ยังได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ รวมถึงบทบาทที่สำคัญของ IAEA ในเรื่องนี้ โดย IAEA ผลักดันให้เกิดการประชุมระดับรัฐมนตรี IAEA International Conference on Nuclear Security ที่คาดว่าจะจัดในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ผู้อำนวยการใหญ่ฯ สนับสนุนผลักดันให้เกิดความเสมอภาคหญิงและชายอย่างต่อเนื่อง และมุ่งหวังที่จะเห็นสัดส่วนหญิงและชายที่เหมาะสมในระดับผู้บริหารของ IAEA ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมกล่าวขอบคุณบุคลากร IAEA และประเทศสมาชิก

นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ได้กล่าวถ้อยแถลงของไทยในการประชุม โดยกล่าวขอบคุณประธานฯ (ครั้งที่ ๖๑) และผู้อำนวยการใหญ่ฯ ที่เป็นกำลังสำคัญผลักดันภารกิจต่าง ๆ ในปีที่ผ่านมาอย่างเต็มที่ ซึ่งการดำเนินงานตลอด ๖๐ กว่าปีที่ผ่านมา ได้แสดงให้เห็นความสำคัญของ IAEA ต่อการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีนิวเคลียร์ในทางสันติ ส่งผลกระทบเชิงบวกอย่างมหาศาลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและความเป็นอยู่ของประชากร

ประเทศไทยเชื่อมั่นว่าสนธิสัญญานี้เป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่โลกที่ปลอดอาวุธนิวเคลียร์ และแสดงความยินดีกับพัฒนาการที่ดีขึ้นในคาบสมุทรเกาหลีและยังคงสนับสนุนการหารือร่วมกันของทุกฝ่ายด้วยวิธีทางการทูตเพื่อนำไปสู่การปลดอาวุธนิวเคลียร์ที่สมบูรณ์และตรวจสอบได้ นอกจากนี้ไทยยังคงสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมและชื่นชมการทำงานของ IAEA ภายใต้ Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA)

ในช่วงปีที่ผ่านมาไทยมีพัฒนาการด้านพันธกรณีที่ดีมาก โดยได้ดำเนินการเพื่อเข้าเป็นภาคีได้ถึง 3 พันธกรณีในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพของวัสดุนิวเคลียร์ อนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และอนุสัญญาร่วมว่าด้วยความปลอดภัยของการจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วและความปลอดภัยของการจัดการกากกัมมันตรังสี นอกจากนี้ภายหลังการมีผลบังคับใช้พิธีสารเพิ่มเติมความตกลงเพื่อพิทักษ์ความปลอดภัยฯ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ไทยได้รับการตรวจสอบแบบ complementary-access ครั้งแรก ซึ่งไทยก็ได้แสดงความพร้อม ให้ความร่วมมือ และแสดงความโปร่งใสอย่างเต็มที่

ในด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ไทยได้เห็นชอบแผนสนับสนุนความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศในเดือนเมษายนที่ผ่านมา และอยู่ระหว่างการจัดทำข้อตกลงด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์กับ IAEA เพื่อขยายความร่วมมือสู่ระดับภูมิภาค

ไทยยินดีที่ IAEA รับรองและสนับสนุนให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็น IAEA Collaborating Center ด้านการประเมินและจัดการทรัพยากรน้ำ นอกจากนี้ประเทศไทยเห็นถึงประโยชน์จากโครงการความร่วมมือทางวิชาการ (Technical Cooperation Programme: TC Programme) ของ IAEA เป็นอย่างมาก ซึ่งไทยได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ และได้รับเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรม ๑๙ ครั้ง ในปี

พ.ศ. ๒๕๖๑ และไม่เพียงแต่กิจกรรมในประเทศไทยและ IAEA ได้ร่วมกันริเริ่มความร่วมมือในระดับไตรภาคีกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค เพื่อแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ อีกด้วย

สำหรับการเป็นประธานอาเซียนของไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ไทยมีความพร้อมที่จะผลักดันและยกระดับความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับ IAEA โดยมุ่งหวังที่จะเห็นความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างสององค์กรโดยมี ASEANOM เป็นกลไกสำคัญในการทำงาน และไทยขอขอบคุณสมาชิกกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก (Southeast Asia and the Pacific: SEAP) ที่มอบความไว้วางใจให้ไทยเป็นสมาชิก Board of Governors ของ IAEA ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ ไทยจะมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ IAEA

สุดท้ายนี้ ไทยขอยืนยันในความมุ่งมั่นปฏิบัติตามข้อกำหนดภายใต้พันธกรณีของ IAEA รวมถึงสนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons: NPT) ไทยจะร่วมกับ IAEA ประเทศสมาชิก และหน่วยงานพันธมิตรดำเนินการเพื่อปลดอาวุธนิวเคลียร์ ยุติการแพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนิวเคลียร์ในทางสันติ

นางรัชดา เหมปฐวี รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติและคณะผู้แทน ปส. เข้าร่วมประชุม Technical Cooperation (TC) Bilateral Meeting กับ IAEA Department of Technical Cooperation (TC) ซึ่งเป็นการประชุมหารือเกี่ยวกับการดำเนินงาน การประสานงาน และความคืบหน้าต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการความร่วมมือภายใต้ Technical Cooperation Programme โดย TC ยินดีให้การสนับสนุน ความช่วยเหลือ และผลักดันโครงการด้าน Research Reactor และ Mosquito Sterile Insect Technique อย่างเต็มที่ หากไทยมีความพร้อมและได้รับการให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ในระดับนโยบายของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการหารือประเด็นการจัดทำรายละเอียดโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับ IAEA (TC Cycle 2020 – 2021) ซึ่งมีโครงการที่ผ่านการพิจารณาของ IAEA จำนวน ๔ โครงการ

คณะผู้แทน ปส. ได้เข้าร่วมประชุมกับคณะผู้แทนจากสมาชิกกลุ่มประเทศอาเซียนและผู้แทนของ IAEA เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และการดำเนินงานร่วมกับ IAEA ให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยมีการพิจารณาประเด็นสำคัญของร่างข้อตกลงระหว่างอาเซียนและ IAEA เพื่อพัฒนาความร่วมมือในด้านการกำกับดูแลและการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ รวมทั้งเป็นเวทีที่ไทยรับมอบการเป็นเจ้าภาพต่อจากสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยมีช่วงเวลาเป็นประเทศเจ้าภาพในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

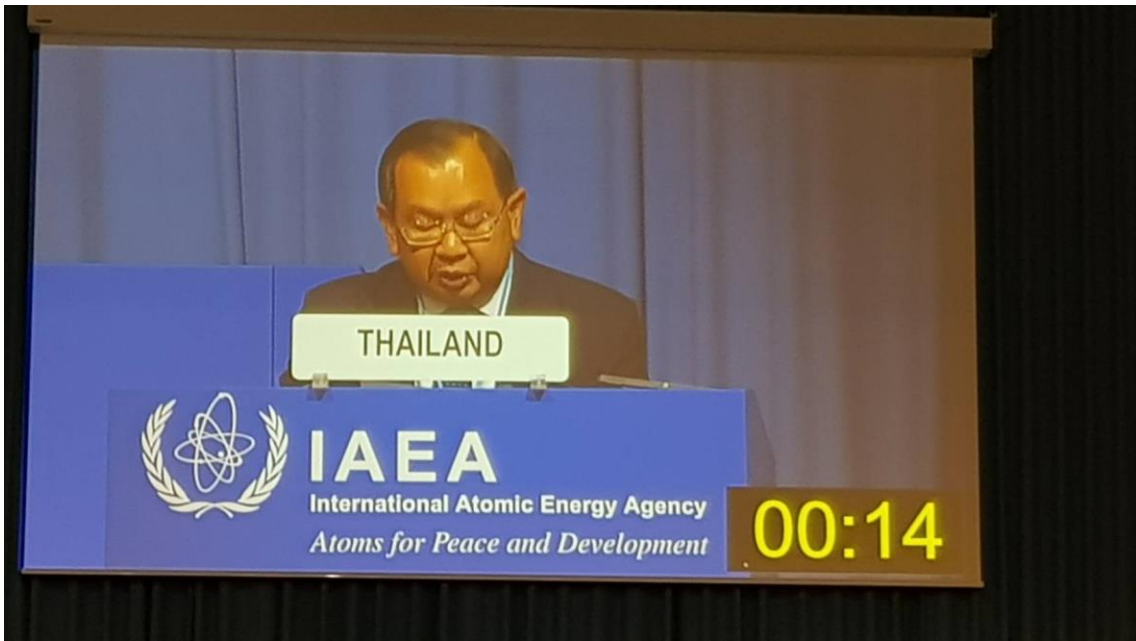
นอกจากนี้ คณะผู้แทน ปส. ได้ใช้โอกาสเข้าร่วมประชุมและหารือการดำเนินงานและความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ IAEA-NA IAEA-NE IAEA-NS IAEA-SG CTBTO EC ARPANSA ENCO NSSC RCARO และ สอท. เวียนนา

IAEA-NA: Department of Nuclear Sciences and Applications
IAEA-NS: Department of Nuclear Safety and Security
CTBTO: Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization
ARPANSA: Australian Radiation Protection and Nuclear Safety Agency
NSSC: Nuclear Safety and Security Commission

IAEA-NE: Department of Nuclear Energy
IAEA-SG: Department of Nuclear Safeguards
EC: European Commission
ENCO: Enconet Consulting GmbH
RCARO: RCA Regional Office

รูปที่ ๒ การประชุม Plenary ของ The 62nd IAEA General Conference

รูปที่ ๓ ช่วงการกล่าวถ้อยแถลงของไทย โดยนายทรงศักดิ์ สายเชื้อ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย

การประชุม The 47th RCA General Conference Meeting วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

การประชุมของกลุ่มประเทศสมาชิก The Regional Cooperative Agreement for Research, Development and Training Related to Nuclear Science and Technology for Asia and the Pacific (RCA) จัดขึ้นเป็นประจำทุกวันศุกร์ ก่อนหน้าการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของ IAEA ซึ่งในปีนี้อาจจัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๔๗ ในวันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม M6 สำนักงานใหญ่ IAEA ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย โดยมีผู้แทนเข้าร่วมประชุม ๑๘ ประเทศ จาก ๒๒ ประเทศในกลุ่มสมาชิก (ขาดผู้แทนจากกัมพูชา ปาเลา ฟีจี และ สปป. ลาว) โดยนายพิภพร พุกษาโรจนกุล และนางสาวชัชววรรณ มั่นไทรทอง เป็นผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม

ข้อเท็จจริง

Mr. KIM Young Eun, National RCA Representatives (NR) แห่งสาธารณรัฐเกาหลี ทำหน้าที่ประธานการประชุม และเริ่มการประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น. โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ดังต่อไปนี้

๑. NR ของแต่ละประเทศติดตามให้ผู้ประสานงานโครงการความร่วมมือเชิงวิชาการ (National Project Coordinator: NPC) ของแต่ละโครงการส่งรายงานความก้าวหน้าไปยังหัวหน้าโครงการ เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำรายงาน Project Progress Assessment Report (PPAR) และนำส่ง IAEA โดยช่องทาง <http://tcreports.iaea.org> ภายในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ ต่อไป

๒. ประเทศไทยยืนยันการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Kick-off and Coordination Meeting of RAS7031 “Assessing the Vulnerability of Coastal Landscapes and Ecosystems to Sea-Level Rise and Climate Change (RCA)” ตั้งแต่วันที่ ๑๑ – ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ภายในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

๓. IAEA มีแผนการจะจัด expert mission ภายใต้โครงการ RAS6083 “Improving Patient Care and Enhancing Government Parties Capacity in Nuclear Medicine Programs in RCA region” ช่วงปีงบประมาณ ที่ ๓ - ๔ ในปี ๒๕๖๒ ณ ประเทศไทย

๔. ประเทศศรีลังกาจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม National Representative Meeting (NRM) ครั้งที่ ๔๑ ในวันที่ ๒๖ – ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงโคลอมโบ ศรีลังกา และมาเลเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม NRM ครั้งที่ ๔๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๕. NR ของแต่ละประเทศทบทวนร่าง RCA Guidelines and Operating Rules (GOR) ปี ๒๕๖๑ ซึ่งที่ประชุมให้ความเห็นชอบแล้ว และให้ความคิดเห็นต่อร่างดังกล่าว ภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

การดำเนินการของ ปลส.

๑. กยผ. กปท. และ รก.ผชช. พิภพร กำหนดแนวทางการส่งรายงานการดำเนินโครงการความร่วมมือเชิงวิชาการ และแจ้งผู้ประสานงานโครงการในประเทศไทย

๒. กยผ. กปท. ประสานงานกับ สทน. ซึ่งเป็นผู้ประสานงานหลักภายใต้โครงการ RAS7031 “Assessing the Vulnerability of Coastal Landscapes and Ecosystems to Sea-Level Rise and Climate Change (RCA)” เพื่อแจ้งยืนยันรับเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรม IAEA ภายในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

๓. กยผ. กปท. และ รก. ผชช. พิภพร ทบทวนร่าง RCA Guidelines and Operating Rules (GOR) ปี ๒๕๖๑ และให้ความคิดเห็นต่อร่างดังกล่าว ภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

รูปที่ ๔ การประชุม The 47th RCA General Conference Meeting ในวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑

การประชุมหารือกับผู้บริหารของ ARPANSA เครือรัฐออสเตรเลีย วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

Australian Radiation Protection and Nuclear Safety Agency (ARPANSA) เป็นองค์การกำกับดูแลความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของออสเตรเลียที่มีความเชี่ยวชาญด้านการกำกับดูแลเป็นอย่างมาก และออสเตรเลียมีการดำเนินการทางนิวเคลียร์เฉพาะเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย และไม่มีโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ จึงมีสถานะคล้ายคลึงกับประเทศไทยเป็นอย่างมาก และสามารถเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของ ปส. ได้ ซึ่งในช่วงปีที่ผ่านมา ปส. และ ARPANSA ได้ร่วมกันจัดทำร่าง Memorandum of Understanding for the Exchange of Technical Information and Cooperation in Radiation Protection and Nuclear Safety between the Office of Atoms for Peace, the Kingdom of Thailand and the Australian Radiation Protection and Nuclear Safety Agency

ข้อเท็จจริง

นางรัชดา เหมปฐวี รอง ลปส. พร้อมด้วยคณะผู้แทน ปส. เข้าร่วมการประชุมหารือกับผู้บริหารของ ARPANSA ซึ่งประกอบด้วย

๑. Dr. Gillian Hirth Deputy CEO and Chief Radiation Health Scientist
๒. Ms. Tone Doyle Chief of Staff
๓. Mr. Ryan Hemsley Director, Government and International Relations

ทาง ARPANSA ยินดีให้ความช่วยเหลือทางวิชาการด้านการกำกับดูแลแก่ ปส. ภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจในเรื่องการเฝ้าระวัง และตอบโต้เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี การดำเนินการของสถานีตรวจวัดนิวไคลด์กัมมันตรังสี รวมถึงด้านมาตรฐานรังสี เนื่องจากในปัจจุบัน ปส. มีโครงการก่อสร้างอาคารปฏิบัติการด้านนิวเคลียร์และรังสี ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดย ARPANSA ขอให้ ปส. ดำเนินการรวบรวมหัวข้อที่ต้องการคำแนะนำ ความช่วยเหลือทางวิชาการ หรือการสนับสนุนด้านผู้เชี่ยวชาญ ส่งกลับไปยัง ARPANSA ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อวางแผนหารือความร่วมมือในรายละเอียดต่อไป

การดำเนินการของ ปส.

กยพ. กปท. ประสานงานกับ กพม. และ กตส. เพื่อรวบรวมหัวข้อที่ประสงค์รับความช่วยเหลือทางวิชาการ เพื่อส่งให้ ARPANSA ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑

รูปที่ ๕ - ๖ การประชุมหารือกับผู้บริหารระดับสูงของ ARPANSA ในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑

รูปที่ ๗ ลปส. ลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่าง ปส. และ ARPANSA

การประชุม TC Bilateral Meeting วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

การประชุม Technical Cooperation (TC) Bilateral Meeting เป็นการประชุมหารือระดับทวิภาคีระหว่าง IAEA Department of Technical Cooperation (TC) กับคณะผู้แทนประเทศไทย ซึ่งเป็นการหารือเกี่ยวกับการดำเนินงาน การประสานงาน ความคืบหน้า ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการความร่วมมือภายใต้ Technical Cooperation Programme

ข้อเท็จจริง

๑. นางรัชดา เหมปฐวี รอง ลปส. พร้อมด้วยคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุม TC Bilateral Meeting กับ Mr. Oscar E. Acuna, Section Head, Asia and the Pacific Section 1 พร้อมด้วย Mr. Ho-Seung Lee, Programme Management Officer และ Technical Officers ที่ดูแลและประสานงานโครงการ TC ที่เกี่ยวข้อง

๒. เจ้าหน้าที่ของ IAEA แจ้งว่าบางโครงการของประเทศไทยมีผลการดำเนินการต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็น และเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายไทย และ IAEA มีการประสานงานกันมากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน

๓. เจ้าหน้าที่ของ IAEA ชมเชยการส่ง Project Progress Assessment Report (PPAR) ของประเทศไทยที่ดำเนินการได้ครบถ้วนทุกโครงการ

๔. การดำเนินการภายใต้ความตกลง IAEA-Thailand Agreement concerning the Hosting of IAEA Activities in Thailand ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และปีแรกหลังจากที่มีผลบังคับใช้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันจัดกิจกรรมของ IAEA ในประเทศไทย ภายใต้ความตกลงฯ นี้มากยิ่งขึ้นในอนาคต

๕. ภาพรวมของโครงการความร่วมมือทางวิชาการของประเทศไทยในปัจจุบัน ยังไม่สะท้อนกรอบความร่วมมือเชิงวิชาการ สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ หรือ Country Programme Framework (CPF) เท่าที่ควร เนื่องจากยังขาดโครงการความร่วมมือฯ ในสาขา Human Resources Development in Nuclear Power Plant Infrastructure สาขา Research Reactors และสาขา Food Safety and Agriculture ทั้งนี้ประเทศไทยมีส่วนร่วมในโครงการความร่วมมือทางวิชาการระดับภูมิภาคในสาขาดังกล่าว

๖. ประเทศไทยสามารถขอต่ออายุโครงการ THA1012 “Supporting Development of a Multipurpose Research Reactor” ซึ่งมี สทน. เป็นผู้ประสานงานหลัก หากมีความจำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจาก IAEA ในการจัดตั้ง Research Reactor เครื่องใหม่

๗. ไทยแสดงความประสงค์ในการพัฒนาความตกลงกับ IAEA ในลักษณะ Tripartite Agreement ในสาขา Medicine สาขา Agriculture และสาขา Nuclear and Radiation Safety Infrastructure Development

๘. TC และฝ่ายไทยต่างตระหนักในความสำคัญของการติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิดของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน และทาง TC ขอให้ผู้ประสานงานโครงการขอการสนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ Fellowships หรือ Scientific Visits ล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ เดือน และฝ่ายไทยจะดำเนินการส่งรายการกิจกรรมสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ภายในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๙. TC จะส่งผู้เชี่ยวชาญมายังประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๒๙ ตุลาคม – ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อพิจารณาการออกแบบข้อเสนอโครงการความร่วมมือเชิงวิชาการระดับประเทศ รอบปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

การดำเนินการของ ปลส.

กยพ. กปท. ได้หารือ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับ TC เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงาน การประสานงาน และการสร้างความร่วมมือภายใต้ Technical Cooperation Programme ต่อไป

การประชุมหารือกับผู้บริหารของ NSSC สาธารณรัฐเกาหลี วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

Nuclear Safety and Security Commission (NSSC) เป็นองค์การกำกับดูแลความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ของสาธารณรัฐเกาหลี ที่ได้รับการจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ NSSC เป็นองค์การอิสระที่มีความเชี่ยวชาญทางเทคนิคเฉพาะด้านที่ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจาก ๑.) Korea Institute of Nuclear Safety (KINS) ๒.) Korea Institute of Nuclear Non-Proliferation and Control (KINAC) และ ๓.) Korea Foundation of Nuclear Safety (KoFONS) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ปส. และ NSSC ได้ร่วมกันจัดทำร่าง Memorandum of Understanding between the Office of Atoms for Peace of the Ministry of Science and Technology of the Kingdom of Thailand and the Nuclear Safety and Security Commission of the Republic of Korea for Atomic Energy and Safety Cooperation เพื่อให้เป็นการยกระดับความร่วมมือด้านการกำกับดูแล และเปิดโอกาสให้ ปส. ได้พัฒนาเรียนรู้จากหน่วยงานชั้นนำระดับโลกที่มีความก้าวหน้าในเรื่องการกำกับดูแลทางนิวเคลียร์เป็นอย่างมาก

ข้อเท็จจริง

๑. คณะผู้แทนจากสาธารณรัฐเกาหลี ประกอบด้วย

Nuclear Safety and Security Commission (NSSC)

๑.๑ Mr. Jung Min KANG Chairman & Chief Regulatory Officer

๑.๒ Ms. Tae Hee KIM Director of the International Cooperation Division

๑.๓ Ms. Jeong Kyung NAM Senior Director of the International Cooperation

๑.๔ Mr. Hanbit KIM Assistant Director of the International Cooperation Division

Korea Institute of Nuclear Safety (KINS)

๑.๕ Mr. Jae Young SON President of KINS

Korea Institute of Nuclear Nonproliferation and Control (KINAC)

๑.๖ Mr. Sok Chul KIM President of KINAC

๒. คณะผู้แทนจาก ปส. ประกอบด้วย

๒.๑ นางรัชดา เหมปฐวี รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

๒.๒ นายพิภัทร พุกษาโรจนกุล รักษาการผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานปรมาณู

๒.๓ นายยุทธนา ตุ่มน้อย นักชีววิทยารังสีชำนาญการพิเศษ

๒.๔ นางสาวชัชววรรณ มั่นไทรทอง นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ

๓. Mr. Jung Min Kang ได้ลงนาม MOU และแสดงความยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาการกำกับดูแลทางนิวเคลียร์แก่ประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ที่กำลังจะเข้ามาในประเทศไทยในอนาคตอันใกล้ เช่น BNCT Research Reactor และ Tokamak

การดำเนินการของ ปส.

กยพ. กปท. ประสานงานกับ KINS และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใน ปส. ในการเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาระบบการกำกับดูแลความปลอดภัยของเครื่องมือและอุปกรณ์ทางนิวเคลียร์ที่มีความก้าวหน้าที่กำลังจะเข้ามาในประเทศไทย

รูปที่ ๘ การประชุมหารือการดำเนินงานภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจกับผู้บริหารของ NSSC

รูปที่ ๙ ลปส. ลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่าง ลปส. และ NSSC

การประชุม 3rd Meeting of the Plenary of the Asian Nuclear Safety Network วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

Asian Nuclear Safety Network (ANSN) ซึ่งเป็นเครือข่ายระดับภูมิภาคของ IAEA จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีในภูมิภาคเอเชีย โดยมุ่งเน้นที่การถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างโอกาสพบปะกันในกลุ่มบุคคลดังกล่าวเพื่อสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายทั้งในระดับบุคคลและหน่วยงาน

ข้อเท็จจริง

๑. นายฐิติเดช ตูลารักษ์ เข้าร่วมการประชุม 3rd Meeting of the Plenary of ANSN โดยมีประเทศสมาชิก ANSN ประเทศผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณ เจ้าหน้าที่ IAEA และผู้แทนเครือข่ายพันธมิตรเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ ซึ่งมี Mr. Sukho Lee, ANSN Chairperson เป็นประธานในการประชุมและ Mr. Lingquan Guo, Section Head, Knowledge Networks Unit Safety and Security Coordination Section เป็นผู้ดำเนินการประชุม

๒. การประชุมครั้งนี้มีประเด็นสาระดังนี้

๒.๑ การรายงานสถานะและการดำเนินงานของ ANSN ที่ผ่านมา ซึ่งการประชุมครั้งก่อน (2nd Meeting of the Plenary of ANSN) จัดขึ้นเมื่อหลายปีมาแล้ว โดยที่ผ่านมามีเพียงการประชุม ANSN Steering Committee (SC) Meeting ปีละ ๒ ครั้ง และการประชุมระดับกลุ่มย่อย Topical Group (TG) Meeting ทุก ๆ ๒ ปี

๒.๒ การขอความเห็นชอบรับรอง Terms of Reference (TOR) ของ ANSN และของกลุ่มย่อย Topical Group on Safety Assessment (SATG) Topical Group on Regulatory Infrastructure (RITG) และ Topical Group on Radiation Protection and Transport Safety (RTTG) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ถูกปรับปรุงขึ้นใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบันของกลุ่มประเทศสมาชิกเครือข่าย

๒.๓ การส่งเสริมประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ ANSN ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ ANSN Newsletter ที่ได้หยุดเผยแพร่ไประยะเวลาหนึ่ง รวมถึงการจัดทำ ANSN Progress Report และ ANSN Technical Report ที่จะแสดงผลลัพธ์จากเครือข่ายได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๔ ANSN ทราบถึงการจัดทำข้อตกลงระหว่าง ASEAN และ IAEA ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ โดย ANSN คาดหวังที่จะใช้ข้อตกลงฉบับนี้ในการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียนซึ่งเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ของ ANSN ด้วย โดยเฉพาะในด้านความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีซึ่งในช่วงแรก ANSN อาจจะไปมีส่วนร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ก่อน

๓. นอกจากนี้ ยังได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงการจัดทำ ANSN Activity Plan 2018 – 2020 ซึ่งคาดว่าจะเริ่มในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ และการจัดการประชุม ANSN Steering Committee ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

การดำเนินการของ ปส.

กยพ. กปท. ประสานงานให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ผกยพ. (SC) และ TG Members ของประเทศไทย (ปส. สทน. และ กพพ.) ประกอบการดำเนินงานของเครือข่ายต่อไป

การประชุมหารือร่วมกับ IAEA Division of Nuclear Security วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

ในคราวประชุมเชิงปฏิบัติการ Integrated Nuclear Security Support Plan (INSSP) Expert Mission ของประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๖ – ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้มีการหารือร่วมกับ IAEA Division of Nuclear Security ในการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง ปส. กับ IAEA ในด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ (Practical Arrangements between the International Atomic Energy Agency and Office of Atoms for Peace on Cooperation in the Area of Nuclear Forensic Science) ซึ่งปัจจุบันร่างข้อตกลงดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ปส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจาก ครม. ต่อไป

ข้อเท็จจริง

นายพิภัทร พุกษาโรจนกุล นายวุฒิเดช ตูลารักษ์ และนางสาวชัชววรรณ มั่นไทรทอง เข้าร่วมประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่ Division of Nuclear Security ซึ่งประกอบด้วย

๑. Mr. Daming Liu	Section Head (Forensics)
๒. Mr. David Kenneth Smith	Nuclear Security Coordinator (Forensics)
๓. Mr. Fei Liu	Nuclear Security Officer (INSSP)
๔. นางสาวอิสริยา ชัยรัมย์	Nuclear Security Officer (Spectroscopic)
๕. นายชลกานต์ เอี่ยมสำอางค์	Nuclear Security Officer (Algorithms and Reliability)
๖. Mr. Jerry Davydov	Associate Nuclear Security Officer (Forensics)

ทาง IAEA แจ้งว่าข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพันธมิตรความร่วมมือด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ระหว่าง ปส. กับ IAEA โดยมุ่งหวังให้ ปส. ซึ่งมีศักยภาพในด้านดังกล่าวสูงที่สุดในภูมิภาค ยกกระดับเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ในภูมิภาคต่อไป โดยมีแผนการจัดกิจกรรม Expert Mission on Strengthening Technical Capabilities of OAP Nuclear Forensics Laboratory ในเดือน เมษายน ๒๕๖๒ และทาบตามจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง อาทิ

๑. Nuclear Forensics Conference ในเดือนเมษายน ๒๕๖๒
๒. Introduction to Nuclear Forensics ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓
๓. Regional Seminar on Nuclear Forensics Good Practices ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

การดำเนินการของ ปส.

กยผ. กปท. ได้หารือ แลกเปลี่ยนข้อมูล พร้อมทั้งประสานงานกับ กพม. กพพ. เพื่อร่วมกันผลักดันการจัดทำข้อตกลงฯ ต่อไป

รูปที่ ๑๐ การประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่ IAEA Division of Nuclear Security ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

การประชุม Nuclear Security Contact Group (NSCG) Meeting วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากการประชุม Nuclear Security Summit 2016 ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ กรุงวอชิงตัน ดี ซี สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุม ซึ่งประชุมเห็นชอบร่วมกัน (รวมถึงประเทศไทย) โดยมี Joint Statement on Sustaining Action to Strengthen Global Nuclear Security ซึ่งนำไปสู่การจัดตั้ง Nuclear Security Contact Group เพื่อสานต่อนโยบาย ติดตาม และผลักดันให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ข้อเท็จจริง

๑. นายวุฒิเดช ตูลารักษ์ ร่วมประชุมสังเกตการณ์ Nuclear Security Contact Group (NSCG) Meeting กับ IAEA และประเทศสมาชิกอื่น ๆ

๒. เจ้าภาพในปีที่ผ่านมาคือราชอาณาจักรฮังการีและแคนาดา และได้ส่งต่อให้กับสาธารณรัฐฮังการี เป็นเจ้าภาพต่อไป

๓. ที่ประชุมได้มีการหารือ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความเคลื่อนไหว ในประเทศและภูมิภาคต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และการสร้างความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง

๔. สาธารณรัฐฮังการีเสนอประเด็นและแนวทางการทำงานของเครือข่ายในวาระ ๒๐๑๘ – ๒๐๑๙ โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ร่วมดำเนินงานกับ IAEA อาทิ IAEA International Conference on the Security of Radioactive Material (๓ – ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑)

๕. สาธารณรัฐสิงคโปร์รายงานการดำเนินงานของ ASEANTOM ที่ได้จัดทำ 5-year Workplan และร่างข้อตกลงระหว่างอาเซียนกับ IAEA ที่ตระหนักถึงความสำคัญของความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ในภูมิภาคอาเซียน และคาดหวังที่จะพัฒนาความร่วมมือที่เกี่ยวข้องต่อไปอย่างต่อเนื่อง

๖. ประเทศต่าง ๆ อาทิ เครือรัฐออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย แคนาดา และสหรัฐอเมริกา รายงานและเสนอสถานะและประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อที่ประชุม เพื่อสร้างความตระหนักในแง่มุมต่าง ๆ ของความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

การดำเนินการของ ปส.

ปส. ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์อย่างต่อเนื่อง ให้ความเห็นต่อกระทรวงการต่างประเทศในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ อาทิ การดำเนินการตามแผนสนับสนุนความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ การดำเนินงานด้านนิติวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ และการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง

การประชุม ASEANTOM-IAEA Meeting วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่องเดิม

การประชุม ASEANTOM-IAEA Meeting ซึ่งเป็นการประชุมหารือกรอบระหว่างเครือข่ายหน่วยงานกำกับดูแลความปลอดภัยในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Network of Regulatory Bodies on Atomic Energy: ASEANTOM) กับ IAEA และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานงาน และทำความเข้าใจร่วมกัน ในกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน ด้านโครงการและความร่วมมือระหว่าง ASEANTOM กับ IAEA

ข้อเท็จจริง

๑. นางรัชดา เหมปฐวี รอง ปลส. พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ ปลส. เข้าร่วมการประชุม ASEANTOM-IAEA Meeting เป็นคณะผู้แทนจากประเทศไทย โดยประเทศสมาชิก ASEANTOM เข้าร่วมการประชุมทั้งหมด ๖ ประเทศ ได้แก่ บรูไน สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และ ประเทศไทย (ขาดผู้แทนจาก กัมพูชา เมียนมา สปป.ลาว และฟิลิปปินส์)

๒. การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

๒.๑ เพื่อรายงานสถานะและการดำเนินงานภายใต้โครงการ IAEA RAS9077 “Supporting Regional Nuclear Emergency Preparedness and Response in Member States of the ASEAN Region” ซึ่งเป็นโครงการในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒ นำเสนอโดย Mr. Mykola Kurylchuk, Programme Management Officer ของโครงการ RAS9077 ซึ่งมีประเทศไทยเป็นหัวหน้าโครงการ (lead country) ประกอบด้วยกิจกรรมการประชุม ฝึกอบรม และศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้อง ณ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน สาธารณรัฐเกาหลี และประเทศญี่ปุ่น ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดจากโครงการดังกล่าว ได้แก่ เอกสาร ๓ ฉบับ ที่ประเมินความเสี่ยง กำหนดกรอบและแนวปฏิบัติ เพื่อรองรับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี และคาดว่าจะจัดการประชุม Final Project Review Meeting ในประเทศไทยช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๒ เพื่อรายงานสถานะข้อตกลงระหว่าง ASEAN และ IAEA (Practical Arrangements between IAEA and ASEAN on Cooperation in the Areas of Nuclear Science and Technology and Applications, Nuclear Safety, Security and Safeguards) โดยสิงคโปร์ในฐานะประธาน ASEANTOM รายงานในที่ประชุมว่า ผู้ประสานงานประจำข้อตกลงฯ ฝ่ายอาเซียน คือ ASEAN Secretariat และฝ่าย IAEA คือ Director-General’s Coordination Office โดยจะมี IAEA DG และ ASEAN Secretary-General เป็นผู้ลงนามในข้อตกลง ในกรณีนี้ สิงคโปร์เร่งขอความร่วมมือให้ประเทศสมาชิก ASEANTOM ดำเนินกระบวนการภายในประเทศของตน เพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐบาล มอบอำนาจให้ ASEAN Secretary-General ลงนามแทนประเทศสมาชิกให้ทันภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าอยู่ระหว่างดำเนินการนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบข้อตกลงฯ และอาจไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามที่สิงคโปร์ประสงค์

๓. นอกจากนี้ ในช่วงการประชุม IAEA General Conference ครั้งนี้ ASEANTOM นำโดยสิงคโปร์ ได้ร่วมจัดนิทรรศการ ASEANTOM ตลอดช่วงการประชุม ซึ่งมีพิธีเปิดในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ ทั้งนี้ Mr. Dazhu Yang รองผู้อำนวยการใหญ่ IAEA (DDG-TC) H.E. Maria Cleofe Rayos Natividad เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ ประจำกรุงเวียนนา และหัวหน้าคณะผู้แทนหน่วยงาน ASEANTOM จากประเทศไทยต่าง ๆ ได้ให้เกียรติร่วมพิธีเปิดนี้ด้วย

การดำเนินการของ ปส.

๑. กยพ. กปท. ติดตามเรื่องการพิจารณาเห็นชอบร่างข้อตกลงฯ ของคณะรัฐมนตรี ตามที่ ปส. ได้ดำเนินการผ่านกระทรวงการต่างประเทศ และเร่งให้ร่าง IAEA-ASEAN Practical Arrangement ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว เพื่อให้เลขาธิการอาเซียนสามารถลงนามได้

๒. กยพ. กปท. ร่วมกับ กอญ. กตส. กพม. ประสานกับกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ เตรียมพร้อมสำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEANTOM Annual Meeting ครั้งที่ ๖ โดย กยพ. มีแผนการจะจัดในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

๓. กยพ. กปท. เตรียมข้อมูลสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ ASEANTOM Secretariat ในปี ๒๕๖๒ โดยประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสิงคโปร์เพื่อรับมอบงานด้านเลขานุการต่อไป

รูปที่ ๑๑ - ๑๒ การประชุม ASEANTOM-IAEA Meeting ในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

รูปที่ ๑๓ พิธีเปิดนิทรรศการ ASEANTOM ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐